

Roman



**BAŞAR BAŞARIR**

**DÜNYANIN**

**BÜTÜN**

**FISTIKLARI**

2. BASKI

**can**  
çağdaş



BAŞAR BAŞARIR  
DÜNYANIN  
BÜTÜN FISTIKLARI

Can aędaş

*Dünyanın Bütün Fıstıkları, Başar Başarır*

© 2023, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2023

2. basım: Ocak 2024, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Mustafa Çevikdoęan

Düzeltilti: Aylin Samancı Elmasdaę

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative ([www.lom.com.tr](http://www.lom.com.tr))

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6183-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

[canyayinlari.com](http://canyayinlari.com)

[yayinevi@canyayinlari.com](mailto:yayinevi@canyayinlari.com)

Sertifika No: 43514

BAŞAR BAŞARIR  
DÜNYANIN  
BÜTÜN FISTIKLARI

ROMAN

♥can

Başar Başarır'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

*Teklifinizle İlgilenmiyorum*, 2013

*Bize Umut Gerek (2012-2003): Düzenboz, Çıktığınız Hevesle İniniz,  
Getirin O Günleri Yakalım Bu Öyküleri*, 2014

*Havaalanında Satılmayan Kitaplar (2000-1992): Nedir Hayat?,  
Eski Şehrin Ayazı, Kent Kitabı*, 2015

*Sibop: Bir Türkçe Romansı*, 2017

*Dolunay İki Gece Sürer*, 2021

BAŞAR BAŞARIR, 1970'te İstanbul'da doğdu. İstanbul Erkek Lisesi'ni ve Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. Londra'da City University Sosyoloji Bölümü'nde yüksek lisans yaptı. 1995 yılında girdiği televizyon yayıncılığı alanında uzun yıllar çalıştı. 2004'te Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, 2014'te Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü, 2017'de Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazandı. *Kent Kitabı* (1992), *Eski Şehrin Ayazı* (1996) ve *Nedir Hayat* (2000) kitapları 2015'te *Havaalanında Satılmayan Kitaplar* derlemesinde; *Getirin O Günleri Yakalım Bu Öyküleri* (2003), *Çıktığınız Hevesle İniniz* (2004) ve *Düzenboz* (2012) kitapları 2014'te *Bize Umut Gerek*'te bir araya getirildi. 2013'te *Teklifinizle İlgilenmiyorum* öykü kitabı, 2017'de *Sibop* ve 2021'de *Dolunay İki Gece Sürer* romanları yayımlandı. Kâmrân Yüce'nin şiirlerini derlediği *Dünyaya Sevgilerle* kitabı ise 2023'te basıldı.





Ağabeyim Dr. Burak Başarır için...



Kırk küsur senedir suyun başından ayrılmayan Mustafa  
Yılmaz'a, Küçük Paris'ten büyük arkadaşım Fatih  
Çavdar'a, ateş başlarındaki sabit dostum Dr. Altay  
Yüceyaltırık'a, editörlerin şahıçesi Işıl Özgüner'e, dünya  
ahiret müttefikim, biricik eşim Deniz Yüce Başarır'a  
ve taze süttten lor peyniri üreten bütün mandıralara  
teşekkürlerimle...



## Ölümle Yaşam Arasında

Seyfi'nin yandan yemiş kulübesi köyün tam mücavir alan sınırında, kabristan tenhahlığının başladığı düzlükte sipsivri dikilmekteydi. Evlerden uzak, mezarlara yakın duruyordu Seyfi. Tekinsiz karşı komşu sayılmazsa öylece ıssız, yalnızdı. Hayatla memat arasında bir kuytu-ya yuvarlanmış kalmıştı. Canlılara mesafeli, ölülerden çekincesiz.

Kapısının önündeki ezik karda kolayca okunan taze lastik duası Seyfi'yi yakın zamanda 18 inç radyal pabuç giyen dört kapılı bir canavarın ziyaret ettiğini açıkça kanıtlamaktaydı. Anlayana tabii. Ne var ki izleri bırakan geldiği gibi gitmiş, olup bitenler, konuşulanlar, bütün o iriyarı hadiseler falan hep gaibe yazılmıştı.

Aksi gibi o gün de köyde cenaze vardı.

Bir gün evvel ikindi dolaylarında kahvelerin önünden hışımla geçip kabristan yokuşuna saran çift kabinli Amarok, ahalinin nazarı dikkatini gayet güzel celp etmişti etmeye. İstanbul plaka gördü mü aklına derhal tarla tapan, bağ bahçe, zeytinlik satmak düşen birkaç uyanık, yekini yetişene kadar geniş sağrılı kara taşıtı iki kahvenin arasından meydana çıkmış, oradan sola kıvrılıp yokuşa vurmuş, velhasıl osuruğuna sapan taşı yetişmemiştir. Bu canavarın nereden gelip nereye gittiği üzerine

epey mesai harcandı. Deposunun hacmi, beher kilometrede mazot sarfiyatı, ebesinin örekesi filan hep tahmin edildi. Bu lenduha acep Osmangazi Köprüsü'nden kaç geçer diye bahse bile tutuşuldu. Otoyolda kaçır mı, bas-tıkça ocak söndürecek kadar yakar mı diye dertlenildi. Sonunda Dağyüzü'ne gelirken köprüyü kullanmak yerine Topçular'dan Eskihisar'a zıplasa daha makul maliyetlerle karşılaşılacağı üzerine fikir birliğine varıldı. Kış havası kar ovası ne de olsa, avare köylüye laf lazım.

Normalde köyün üzerinden geçen hacı leylekleri dahi durdurup GBT kontrolü yapan Muhtar Ali Naki, elbette olaya vaziyet etmek üzere hareketlenmiş lakin tam o esnada kahveye koşturulan bir velet, dedesinin cennet yolunu yarılacağı haberini getirip muhabbeti torpillediğinden âdet bozulmuş, muhtar o 34 plakalı kamyonetin izini süremeden Mustafa Dayı'nın Ezrail Aleyhisselam'la güreş tuttuğu döşeğe son nefeste yetişmişti. Yetişt de ne oldu denebilir. Onu da muhtar bilecek.

Mustafa Dayı'nın ölümü bir devrin kapandığına işaretti. Ezel ebet ne zaman kendini kötü hissetse, kolu yahut bacağı ağrıyıp gönlü daralsa davar peşine düşmüştü ihtiyar. Çekirge yiyen keçi nasıl daha yükseğe zıplarsa pelit toplayıp lorla beslenmek de Mustafa Dayı'ya zinde bir ömür bahşetmişti. İnsan değil, haza iki ayaklı teke gibiydi rahmetli. Dağ bayır yürüyerek yaylayı karış karış ölçmüş, otlar kaynatıp suyunu içmiş, derdini açtığı keçileri can kulağıyla dinleyip söylediklerini harfiyen uygulamış, bütün bunların neticesinde yüzyıllara kolayca tur bindirmişti. Malum güne kadar. O da bu gündü işte. Mevlam rahmet eyleye.

Mübarek adam kafasının içinde hafıza diye beslediği ilişki sel veritabanını koruyabilmek, sütun ve satırların düzenini bozmamak için lafa daima ilkokula başladığı seneden girerdi ki o yazıldığında ilkokul henüz üç seney-

miş. Sonradan beşe uzatıp nedense dörde kısaltmışlar. Dayının anlattığı hikâyeler sayesinde, misal yüz yıl önce üç yıl üç ay sürmüş olan Yunan işgali köyün hafızasında hep taze kalmış, hatırlanmıştı. İşgalden sonra üşenmeyip Yunan ordusundan rütbelilerin gölgesinde dinlenip sırt yasladığı ne kadar ağaç varsa tek tek tespit etmiş, alayını kökünden kesmişti Mustafa Dayı. Yalansa onun olsun. İşte o büyük mezalimi bilfiil yaşamış son kişi sayılan Mustafa Dayı'nın kavanoz dipli dünyadaki nöbeti ikindiden bir sigara içimi kadar sonra tükenmiş, Dağyüzü'nde bir asırdır bitemeyen işgal de nihayet sona ermişti.

Köyde sabah ölen öğlen, öğlen ölen ikindide, ikindide ölen de ertesi gün gömüldüğünden, iki parmak farkıyla ikindiyi kaçırın Mustafa Dayı'nın cenazesi bir sonraki günün ortasına sarkmıştı.

Akşam iki başına fitili meşe kömürüyle tutuşturulmuş zeytinyağından kandiller yakılmış, ölüsü böyle tasta-mam kandillendikten maada bir de ayakucuna binek gemi bırakılmış, sabaha dek at üstünde gezip dolaşması, böylece dünyadan son hevesini de aldıktan sonra vakitlice gelip tabutuna girmesi tembihlenmişti. Uysal ihtiyar söz dinleyip yerini tutmuş, sabah kandiller söndüğünde çenesi bağlı, küçülmek şöyle dursun, gittikçe büyüyen, irileşen bedeniyle bırakılan yerde bekler bulunmuştu. İşbu soğuk şubat gününün burun düşüren ayazında öğle vakti gelip çatığında Mustafa Dayı'nın tabutu sal üstüne çekilip kabristana doğru son yolculuğuna çıkarılmıştı bile.

Maalesef ki cenaze alayı kapı önünden geçerken Seyfi'nin kulübesinde bir gün evvel başlayan üçüncü cihan harbi bütün hızıyla devam etmekteydi. Allah'ın işine bakın.

Aksel sen var ya sen, özrün yok oğlum senin. Hayatta tek engelin var, o da bir türlü çıkamadığın şu canına yandığımın ergenliği.

Yapma ya ağbiciğim. Demek bitmeyen ergenlik yapmışlar. Babam yüzündendir, hepimizi ziyan etti adam.

Sus, konuşma. Biz onun yarısı bile olamadık. Hep başkası suçlu değil mi? Bir kere de delikanlı gibi çıkıp suçunu itiraf etmek, kendinle yüzleşmek yok. Babamızın yüzünden ha! Hay ben senin babanın kefeninin yakasına sıçayım.

Kendi nefes alıp verişinden, ayağının sesinden dahi utanan kortej kabristana giden yolun bu son düzlüğüne varmışken hem manen hem bedenen ziyadesiyle yorulmuş, omuzlarındaki yükün, yük değil de elbisesinin üzerine beyaz bezi kuşanmış Mustafa Dayı'nın hakiki ağırlığının altında ezile ezile hepsinin hışırı çıkmıştı. Seyfi'nin kefen desenli yaratıcı küfrü kapı arasından süzülüp cenaze alayının sessizliğine doğru yangında patlamış çam kozalağı gibi saplandığında, bereket versin ki bu kem sözü omuzlardaki mevtaya izafe etme densizliğinden imtina ettiler. Zaten köyde konuşulan günlük Türkçenin neredeyse yarısı küfürden ibaretti. Madra Dağı'nın eteklerinde her Allah'ın günü ağız dolusu sarf edilen o galiz söz öbeklerine, fantastik bağlaç ve edatlara kimsenin alındığı, incindiği filan görülmemişti. Lakin yıllar önce gelip köyün kuytusuna sığınan gariban Seyfi'nin avuç içi kadar kulübesinden böyle kem söz duyulduğu da vaki değildi. Cemaat, işittiğine bir virgül koyup yürümeye devam etti. Muhtar Ali Naki kulübeyi peyledi, dönüş yolunda Seyfi'ye bir ifade yoklaması farz olmuştu artık.

Mustafa Dayı defnedilirken yeni sayılabilecek bir urbası tespit edilemediğinden yanına eleğe dönmüş yeleşti, bir avuç kavrulmuş künar yani yaylanın dillere destan çamfistiği, yarım kilo taze lor, bunlara ilaveten bir de pek düşkün olduğu son torununun patığı konmuş, tabutun taşındığı salın uzun sırıkları da ayakucuna dikilmişti. Bu sırıklar vakti geldiğinde Mustafa Dayı'ya merdiven



olacak, ölü öldüğünü kabul etmekle ağaçlara tırmanarak göğe erecekti. Rivayete göre bu dağlarda ölen kişi, mevtası gömülse dahi kendi evinden anca üçüncü günü çıkardı.

Ustura gibi kesen soğuğa rağmen fazla zorlanmadan eşilen mezar, toprak konulmadan usulünce doldurulmuş, üstüne yaprak, çalı çırpı, dal değnek atılmış, taşınabilir mevlit amfisine *bluetooth* marifetiyle bağlanan genç imam kemali ciddiyetle talkın verirken vazifesini tamamlamış olan cemaat de gönül rahatlığıyla dağılmaya başlamıştı. Gençler ateş başında bira çekilen manzara tepesinin, yaşlılarsa yemek için ölü evinin yolunu tuttu.

El ayak çekildikten sonra çamlar arasından çıkıp gelen Dede, mezarın başına kaldı. Mustafa Dayı'ya neden öldün, baltan mı yoktu diye sordu. Ölüyü avutmak istemesine, daldın süt gölüne, gittin on iki imam yoluna, diye de ekledi. "Hadi yine iyisin" makamında daha bir araba teselli edici tekerleme söyleyip lafı mümkün olduğunca uzattıktan sonra toprağı okşayıp eteğini silkerekten taze mezarın başından kalktı, geldiği gibi orman içinde kayboldu.

O sırada köye dönmekte olan cemaat bir kez daha Seyfi'yi hizalamış, bacasından dumanla karışık sövgü tüten kulübeye kulak kabartarak adımını inceltmişti.

Git bana bir şişe Black Label al. Öyle aç bitir şişelerden değil, şöyle litrelik olsun. Çerez merez istemez.

Babanın uşağı mıyım lan ben senin, it.

Tamam lan tamam, kendim giderim. Param nerde benim, cüzdanım nerde, çaldın mı köpek?

Ulan oksijen israfı, ulan kaltaban, şimdi seni çiğner geçerim.

Parladı gitti Seyfi. Kendini tutmak istiyor, davetsiz misafire, kendinden iki yıl üç ay küçük özbeöz kardeşi Aksel'e, daha ilk yirmi dört saat dolmadan sopa gücüyle

girişmekten korkuyordu. Sakinleşmek için bu insan enkazından uzaklaşması gerektiğine hükmetti. Ceketini bile almadan kendini dışarı atmak için davrandı. Tam menteşesi gıcırdayan kapıyı hışımla açıp dışarı uğramıştı ki kompresör yapıp aniden durmak zorunda kaldı. Karşısında tanıdık bir karaltı dikilmekteydi.

Hayırlı olsun Seyfi oğlum, misafirin gelmiş.

Köyün üstünden bulut geçse fotoğrafını çekip jandarmaya atan Muhtar Ali Naki, boş lafa pabuç bırakmayıp bizzat peşine düştüğü Amarok izlerinin tam üzerine konuşlanmış, çeyrek metre genişliğindeki lastik çukuru- nun iki yanında oluşan yumuşak yanak desenlerini ayağıyla bertaraf etmekle meşguldü. Yani Seyfi için yol tükenmiş, maalesef inkâra mahal kalmamıştı.

Sorma muhtar sorma. Kardeşimi getirdiydi dün karısı. Başıma yıkıp sıvıştı. Yeğenim üniversite sınavına girecekti. O rahat çalışsın diye ben babasını eyleyecektim. Dışı seni yakar, içi beni. Elimden bir kaza çıkacak diye ödüm kopuyor.

Araya giren rahatsız edici sessizlikte Seyfi çaresizce iki yana bakındı. Belli ki muhtarı böyle ayaküstü savuşturmak namümkündü. Kapıya geleni buyur etmemek olmaz diyerekten kenara çekildi, ayazda kalmış bekçi kulağı gibi morarmış adamı içeri aldı. Daracık kulübenin ortasında tıngırdayan teneke sobaya cephelendiler.

Aksel yattığı yerden gözünü açıp ağabeyine baktı o sırada. Büyük bir hayretle seslendi:

Sen ne zaman geldin?

Ben gelmedim Aksel, burası benim yerim, misafirliğe çıkan sensin.

Siktir git, siktir gözüm görmesin ikinizi de.

Ulan adamı fitik etme, otur işte edebinle.

Seyfi bir yandan kendini dizginlemeye gayret ederken yan gözle de muhtarı kesmekte, ya işte böyle muh-

tar emmi, durum vaziyet parçalı bulutlu, aman bir medet dercesine ezilip büzülmekteydi.

Aksel acı mağarasından yıllar sonra uyanan bir hayvan gibi doğruldu döşekte. Seyfi Aga dedi, büyüğümsün, sen beni bilirsin, sözüm senettir. Gel ağbi kardeş son bir kez içelim. Bak sana söz, sonra bırakacağım ben de. Yarın toparlarım. Sen de evine dönersin.

Sonra Ali Naki'ye dönüp, bakkal bey, dedi, bize bir Black Label bulun lütfen, dükkânda yoksa arkadaşlara sorarsınız.

Bizde o dediğinden bulunmaz, diye yanıtladı muhtar, gayet rahat. Kendisinden istenenin ne olduğunu tam anlayamadıysa da gün görmüş adamdı, gerektiği gibi savuşturmuştu bu münasebetsiz talebi. Laf uzamasın diye başıyla Seyfi'ye işmar etti, hadi çıkalım gibisinden. Onlar çıkarken Aksel tekrar kendini döşeğe bırakmış, yattığı yerden bağırıyordu:

Hadi git evine Seyfi, siktir ol git. Seni çağırın mı oldu? Düşün yakamdan artık.



küçüklüklerinde kedi-kolonjya gibiydiler. Birbirlerinden hoşlanmazlardı. Zaten benzemezlerdi de. Ağabey dulma aklı başında, yalnız, sessiz, küçük kardeş zırzıp, delidolu, şenlikli... Anlaşamamak konusunda anlaşmışlardı. İşin aslı, tanıdıkları yegâne yetişkinleri taklit ediyor, ana babaları gibi davranıyor, onların duruşu gibi duruyorlardı. Birbirlerinden olabildiğince uzak. Isrgan otu kardeşliğiyle bu, mesafeli, arası açık...

Biri yerinde duramayan, diğeri yerinden kalkamayan iki kardeş: Aksel ve Seyfettin. Ağabey Seyfettin yaylada kendini ararken, küçük kardeş Aksel plazalarda, cam yeşili şiselerde kaybolma mesaisinde.

Yıllar sonra mecburen buluşup derme çatma bir kulübeye tıkılan bu iki zıt karakterin geçmiş aile günahlarını temize çekip birbirleriyle hesaplaşmaları kolay olmayacak. Hele de Deryüzü gibi at Ezrin ilizine karıştığı bir köyde, her biri ayrı telden çalan köylülerin arasında, kozalaklar altında.

*Dünyanın Bütün Fıstıkları*'nda, dünyanın bütün dertlerini olmasa da kardeşliğe dair olanlarını Başar Başarı'nın işlek kaleminden hem güle oynaya hem ağlaya sızlaya okuyoruz. Bir yarıdan da insanın tabiatla o hiç bitmeyen kanlı mücadelesinin gölgesi üzerimize varıyor...

=fıstıkçanı + şifacı + kardeşlik + çatışma + maden + ayvalık + medya

 can

 canyayinlari.com | f |  | X canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6183-6



9 789750 761836